

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobce

Bc. Z. D.

proti

Ministr obrany

žalovanému

se sídlem Tychonova 221/1, Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí ministra obrany ze dne 16. 6. 2015, č. j. 161-4/2015-1322

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí ministra obrany ze dne 16. 6. 2015, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí náčelníka Vojenské policie č. j. 119-23-38/2014-5104 ze dne 19. 12. 2014, jímž byla zmínuta žalobcová žádost o proplacení služebních pohotovostí, které mu měly vyplývat z toho, že jako vojenský policista Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav byl v letech 2011 a 2012 určován do bojové a mobilizační pohotovosti s časovou normou Č+360 minut.
2. Odvolací orgán se ztotožnil se závěrem služebního orgánu I. stupně v tom, že žalobcovo zařazení do bojové a mobilizační pohotovosti s časovou normou 360 minut bylo pouze přípravou k plnění úkolů této pohotovosti ve smyslu rozkazu ministryně obrany č. 7/2009, a že do režimu výkonu služební pohotovosti podle § 30 zákona o vojácích z povolání by se žalobce dostal až po vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. V průběhu posuzovaného období tedy žalobce nebyl ve výkonu služební pohotovosti, a proto mu nelze nárok na výplatu odměny podle ust. § 19 zákona č. 143/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, přiznat.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce v žalobě uvedl, že až do 30. 9. 2013 byl příslušníkem Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav. V průběhu let velitel tohoto útvaru svými vnitřními rozkazy nařizoval vojákům různé druhy pohotovostí - dosažitelností s různými časovými normami dostavení se do zaměstnání. Zatímco pohotovosti (dosažitelnosti) s časem dostavení se do zaměstnání do 120 minut byly běžně propláceny podle zákona o platu a odměně za pracovní pohotovost č. 143/1992 Sb., pohotovosti s časem dostavení se do zaměstnání nad 120 minut se neproplácely.
4. V roce 2012 několik vojáků podalo u Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav žádost o proplacení i těchto neplacených pohotovostí. Jelikož jim nebylo vyhověno - s odůvodněním, že nikdo nestanovil přesnou adresu, kde se mají během pohotovosti zdržovat, a proto se o pohotovost nejedná - podali žalobu ke správnímu soudu a Nejvyšší správní soud pak ve svém rozsudku sp. zn. 4 Ads 55/2013 došel k závěru, že případné nestanovení místa výkonu služební pohotovosti nemůže být přičítáno k tíži vojáka, a že i za takto nařízenou služební pohotovost odměna náleží.
5. V návaznosti na to žalobce dne 20. 1. 2014 podal žádost o proplacení pohotovostí, které mu byly nařízeny a nebyly proplaceny. Zejména se jednalo o pohotovost nazvanou v rozkaze jako bojová a mobilizační pohotovost s časovou normou 360 minut.
6. Tuto žádost náčelník Vojenské policie jako správní orgán prvního stupně zamítl rozhodnutím č.j. 119-23-7/2014-5104 ze dne 12. 3. 2014. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání k ministru obrany, který rozhodnutí náčelníka Vojenské policie zrušil.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Následně náčelník Vojenské policie vydal opět zamítavé rozhodnutí č.j. 119-23-38/2014-5104 ze dne 19. 12. 2014.

7. Správní orgán I. stupně své závěry uvedené v tomto rozhodnutí opřel zejména o Rozkaz ministra obrany (RMO) č. 7/2009, kdy z definice bojové a mobilizační pohotovosti uvedené v tomto dokumentu dovedl, že tato pohotovost je záležitostí stavu ohrožení státu a válečného stavu a že v době míru voják zařazený do bojové a mobilizační pohotovosti nebyl nikterak omezen, že mu nebylo stanoveno místo výkonu služební pohotovosti, stanoven způsob vyrozumění, nebyly prováděny проверки spojení, nebyl stanoven způsob dopravy.
8. Dále žalobce namítl, že v odůvodnění svého rozhodnutí správní orgán I. stupně vycházel z některých účelově vybraných důkazních prostředků, zejména z výsledků mjr. Ing. J. L., plk. Ing. M. D. a pplk. Ing. P. Ch. Naopak zcela ignoroval řadu důkazů, z nichž vyplývaly zcela opačné závěry, než ke kterým v rozhodnutí došel – zejména výpovědi bývalých příslušníků velitelství a další listinné důkazy.
9. Proti rozhodnutí vydanému v I. stupni podal žalobce odvolání, o němž bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím ministra obrany. Tomu žalobce vytkl, že setrval na závěru prvoinstančního orgánu, že se o pohotovost nejednalo, když i nadále bez dalšího zdůvodnění nevyhodnotil všechny důkazy spočívající ve výpovědi bývalých příslušníků útvaru, a některé důkazy, jako například zvukový záznam z výslechu Ing. Ch., odmítl bez jakéhokoli zdůvodnění provést. Žalobcem namítané rozpory ve výpovědích Ing. L. a Ing. Ch. odvolací orgán naprosto ignoroval, a žalobce měl za to, že právě tyto rozpory jsou pro posouzení věci a zejména pro posouzení věrohodnosti těchto svědků, podstatné.
10. Žalobce k tomu konkrétně uvedl, že správní orgán své závěry uvedené v rozhodnutí vyvozuje z výpovědí Ing. L., plk. D. a Ing. Ch., které považuje za pravdivé a tyto svědky za věrohodné. Přitom vůbec nevzal v úvahu, že právě tito funkcionáři mají zájem na tom, aby jak bojová a mobilizační pohotovost, tak i pohotovost k zabezpečení jaderných elektráren a pohotovosti bez časové normy, nebyly vojákům proplaceny, protože je zřejmé, že tyto pohotovosti byly nařízeny neoprávněně, a Ministerstvo obrany by tak vůči těmto funkcionářům mohlo uplatnit nárok na náhradu škody.
11. Pokud jde o Ing. L., žalobce poukázal na to, že ten byl k problematice služebních pohotovostí vyslýchán třikrát a pokaždé svou výpověď pozměnil, nebo upravil. Porovnáním jeho odpovědí ze dne 7. 10. 2014 a 13. 10. 2014 je zřejmé, že změnil své výpovědi ohledně toho, zda bylo provedeno poučení k bojové a mobilizační pohotovosti, a též ohledně pohotovostí pro jaderné elektrárny, a taktéž částečně poupravil svou výpověď ohledně pohotovostí bez časové normy. Následně vypovídal ještě dne 17. 2. 2015, kdy na rozdíl od výpovědi ze dne 7. 10. 2014 uvedl, že systém hotovosti u jaderných elektráren nebyl stejný jako u operátorů operačního střediska, neboť operátoři operačního střediska museli být na telefonním spojení.
12. Plk. D. ve vztahu k pohotovostem nařizovaným u Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav vypovídal celkem dvakrát, přičemž ve své výpovědi ze dne 21. 3. 2015 uvedl, že znění vnitřního rozkazu č. 6/2012 připravil náčelník štábu, který je zdůvodnil a předložil plk. D. ke schválení a po schválení náčelník štábu zabezpečil vyhlášení vnitřního rozkazu a proškolení příslušníků velitelství. Toto tvrzení však není podle názoru žalobce pravdivé, neboť v inkriminovaném době náčelník štábu pplk. Ing. K. nebyl u útvaru přítomen.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

13. Pokud jde o výslech bývalého zástupce velitele pplk. Ing. P. Ch., ten byl proveden dne 10. 10. 2014, a v jeho rámci byla Ing. Ch. položena otázka, zda příslušník, který měl přidělený služební telefon a nebyl zařazen do jakékoli „hotovosti“, měl povinnost po pracovní době přijmout hovor. Tato otázka byla, jak je zřejmé ze zvukového záznamu, Ing. Ch. položena třikrát, ale zaprotokolována byla až jeho poslední odpověď, kdy uvedl, že takovou povinnost neměl. Zvukový záznam pořídil účastník řízení Mgr. J., ale správní orgány se o tento záznam nezajímaly a důkaz jím neprovedly.
14. Žalobce poukázal na to, že výslechy prováděl vesměs pracovník velitelství JUDr. Š., avšak neprováděl je výslechy v souladu se zákonem, což je možné doložit i v případě výslechu Ing. Š., který byl vyslechnut dne 5. 1. 2015 na velitelství Tábor. Ze zvukového záznamu, pořízeného Ing. Š., je zřejmé, že svědkovi byly ještě před započítím výslechu sdělovány informace, které měly být teprve výsledkem zjištění, a v průběhu výslechu JUDr. Š. tyto informace upřesňoval a v některých případech dokonce svědka k výpovědi navedl. Nezákonný způsob takto vedeného výslechu zakládá pochybnosti o objektivnosti úředně pověřené osoby a o relevantnosti informací uvedených v protokolech ostatních osob vyslýchaných JUDr. Š.
15. Právě nezákonné provádění výslechů úředně pověřenou osobou spolu s nezařazením klíčových důkazních listin do správního spisu budí pochybnosti o nezájatosti správního orgánu, respektive úředně pověřených osob, které se podílely na vyhledávání a zajišťování důkazů. Byť podle ust. § 144 zákona o vojácích z povolání nelze ze strany účastníka řízení uplatnit námitku podjatosti, nicméně porušením zásady objektivnosti a nestrannosti správního orgánu, dochází zde k porušení práva na spravedlivý proces ve smyslu ust. § 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.
16. Žalobce dále namítal, že v návrhu na doplnění dokazování ze dne 5. 12. 2014 žádal správní orgán, aby do spisového materiálu byly zařazeny protokoly o výslechu bývalých příslušníků Velitelství VP Stará Boleslav kpt. Mgr. M., kpt. Bc. P., mjr. Ing. K., nprap. H., kpt. Mgr. K. a kpt. Ing. H. a současně ke spisovému materiálu zaslal vyjádření M. S., npor. Mgr. R. P., Ing. J. V. a Ing. M. Z. S těmito důkazy se však správní orgán v rozhodnutí blíže nevypořádal a v podstatě je ignoroval. Současně s odvoláním navíc správnímu orgánu zaslal výslechy dalších svědků, Mgr. Š. B. a Ing. L. Š., které byly provedeny správním orgánem Velitelství VP Tábor v jiném správním řízení, ovšem informace v nich uvedené se vztahují i k jeho případu. Ze všech označených výpovědí bývalých příslušníků Velitelství VP Stará Boleslav vyplývá přesný opak toho, k čemu došel ve svém rozhodnutí správní orgán.
17. Správní orgán nejen že tyto důkazy neprovedl, ale rovněž ve světle informací v nich obsažených nedostál své povinnosti podle ust. § 3 správního řádu, tedy zjistit stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jelikož se správní orgán ve svém rozhodnutí nezabýval všemi důkazy, došlo k porušení práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny; k tomu žalobce poukázal na judikaturu Ústavního soudu, jmenovitě nález sp.zn. I.ÚS 118/09.
18. Akceptovatelným důvodem pro odmítnutí provést navržené výslechy svědků nemohla podle žalobce být skutečnost, že tyto osoby jsou samy na výsledku řízení zainteresované. Věrohodnost těchto osob však nebyla nijak zpochybněna.
19. Žalobce naopak poukázal na to, že podle dostupných informací článek o bojové a mobilizační pohotovosti vložil do rozkazu Ing. L. a Mgr. G. a samotný rozkaz pak podepsal velitel útvaru plk. D. Jak plk. D., tak i Ing. L. pak mají zájem na tom, aby bojová a mobilizační pohotovost nebyla vojákům proplacena, protože nyní je zřejmé, že článek o

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

bojové pohotovosti byl do rozkazu vložen v rozporu s RMO 7/2009. Jejich výpověď je tak motivována snahou vyhnout se případné náhradě škody.

20. Žalobce uzavřel svou argumentaci s tím, že správní orgán nevzal v úvahu existenci pravidel subordinační, existující ve služebním poměru mezi vojáky, kde nadřízení vydávají podřízeným úkoly formou rozkazů, a k základním povinnostem vojáka pak patří důsledné a přesné plnění těchto rozkazů. Správní orgán ve svém rozhodnutí překrucuje a znevažuje rozkazy vydané nadřízeným, čímž zpochybňuje samu podstatu služebního poměru. Žalobci byla vnitřním rozkazem velitele uložena povinnost být připraven dostavit se do 360 minut do zaměstnání, jednacím řádem mu byla uložena povinnost udržovat spojení s útvarem. Na základě toho byl žalobce přesvědčen, že tak došlo k naplnění institutu služební pohotovosti v souladu se zákonem a rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Ads 55/2013. Navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí ministra obrany zrušil.
21. Žalovaný ve vyjádření k žalobě namítl opožděné podání žaloby, dále nesprávné označení žalovaného (Ministerstvo obrany) jako neodstranitelnou vadu, a k věci samé uvedl, že zařazení žalobce podle vnitřních rozkazů velitele Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012 do bojové a mobilizační pohotovosti s časovou normou 360 minut je pouze přípravou na bojovou a mobilizační pohotovost. Na tom nic nezměnila ani skutečnost, že si jeho nadřízení průběžně zjišťovali kontaktní údaje na žalobce, resp. si je ověřovali. Námitky vůči rozsahu provedeného dokazování a vůči vyhodnocení jednotlivých důkazů žalovaný odmítl. Navrhl, aby soud žalobu odmítl, resp. zamítl.

III.

Posouzení žaloby

22. Soud se především zabýval otázkou včasnosti podané žaloby, protože byla-li by žaloba podána opožděně, musel by ji soud podle ust. § 46 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního odmítnout.
23. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že napadené rozhodnutí ministra obrany bylo žalobci doručeno dne 19. 6. 2015.
24. Podle ust. § 151 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, *návrh na přezkoumání rozhodnutí služebního orgánu soudem je možno podat do 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.*
25. Jelikož podle ust. § 40 odst. 1 písm. a) zákona o vojácích z povolání se do běhu lhůty nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, je zřejmé, že lhůta 60 dnů počala běžet dne 20. 6. 2015 a skončila dne 17. 8. 2015.
26. Z obsahu soudního spisu, jmenovitě z obálky založené na č.l. 24, je zřejmé, že zásilka obsahující žalobu proti napadenému rozhodnutí, byla podána k poštovní přepravě právě dne 17. 8. 2015. Nezbyvá tedy než uzavřít, že žaloba byla podána včas.
27. Dále se soud vypořádal se skutečností, že žalobce v žalobě jako žalovaného označil Ministerstvo obrany, se sídlem Tychonova 221/1, Praha 6.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

28. Je třeba souhlasit se žalovaným v tom, že v projednávané věci tím, kdo vydal napadené rozhodnutí, není Ministerstvo obrany (reprezentované ministrem obrany), ale přímo ministr obrany jako služební orgán stanovený zákonem o vojácích z povolání.
29. Soud však konstatoval, že v případě žalob proti rozhodnutí správního orgánu je určení totožnosti žalovaného založeno ustanovením § 69 soudního řádu správního, podle něhož *žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla.*
30. Totožnost žalovaného tedy není závislá na tom, kdo a jak je v žalobě jako žalovaný označen, ale je určena přímo zákonem, a nesprávné označení žalovaného nemůže být důvodem k odmítnutí žaloby. Byť tedy žalobce v žalobě nesprávně označil za žalovaného Ministerstvo obrany, soud vycházející z ust. § 69 soudního řádu správního považoval za žalovaného ministra obrany.
31. Pokud pak jde o materiální stránku projednávané věci, městský soud dospěl k závěru, že ve skutkově a právně obdobném případě rozhodoval Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 4. května 2017, č. j. 4 As 84/2016-96. V něm se zabýval otázkou, zda žalobci - vojenskému policistovi, který byl vnitřními rozkazy velitele Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav ze dne 3. 1. 2011, č. 1/2011, a ze dne 2. 1. 2012, č. 1/2012, dnem 1. 1. 2011 a 1. 1. 2012 výslovně zařazen do bojové a mobilizační pohotovosti s povinností být připraven dostavit se na stanovený signál na určené místo v časové normě do 360 minut, byla samotným zařazením do této pohotovosti automaticky nařízena služební pohotovosti ve smyslu § 30 zákona o vojácích z povolání.
32. Nejvyšší správní soud k tomu nejprve uvedl, že

„Institut bojové a mobilizační pohotovosti byl v rozhodném období vymezen především v rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku. Podle něho se bojovou a mobilizační pohotovostí rozumí činnost vykonávaná Ministerstvem obrany při vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu. K zabezpečení plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti se organizuje příprava vojáků a občanských zaměstnanců, jimž za účast na této přípravě přísluší zvláštní příplatek za práce spojené s přípravou a zajišťováním obrany státu podle zvláštního interního normativního aktu a kolektivní smlouvy (bod 1). K plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti se podle bodu 2 vyčleňují všichni vojáci a též občanskí zaměstnanci, je-li to potřebné pro zabezpečení úkolů bojové a mobilizační pohotovosti a je-li jejich plnění sjednané v pracovní smlouvě nebo v dohodě o změně pracovních podmínek, a to v rozsahu uvedeném v příloze 1 k tomuto rozkazu. V rámci přípravy k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti se přitom vojáci a občanskí zaměstnanci zařazují do plánu uvádění do bojové připravenosti, který zpravidla jednou týdně upřesňuje příslušný vedoucí zaměstnanec (bod 3). Podle bodu 4 však samotné zařazení vojáků a občanských zaměstnanců do plánu uvádění do bojové připravenosti se nepovažuje za oprávnění k vyhlášení služební nebo pracovní pohotovosti ve smyslu § 30 zákona o vojácích z povolání a § 78 odst. 1 písm. b) zákoníku práce č. 262/2006 Sb., přičemž příslušný vedoucí zaměstnanec ji může vyhlásit z důvodu plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti pouze v případě naléhavé potřeby. V bodě 5 tohoto rozkazu se pak výslovně uvádí, že před vyhlášením služební pohotovosti k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti určí příslušný vedoucí zaměstnanec vojákovi místo, kde se bude v době služební pohotovosti zdržovat, jakož i způsob jeho vyzvednutí a dopravy do místa výkonu práce. Za dobu této služební pohotovosti pak náleží vojákovi odměna podle § 19 a § 24 zákona o platu.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Z rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku tedy vyplývá, že bojová a mobilizační pohotovost se uplatňuje při vyhlášení stavu obrození státu a stavu válečného. [...] Úkoly bojové a mobilizační pohotovosti se tedy vztahují výlučně k zabezpečení vnější bezpečnosti státu při mimořádných stavech vojenské povahy. Pro plnění těchto úkolů jsou vyčleněni všichni vojáci, kteří se však na ně v době míru toliko připravují a za tímto účelem jsou zařazováni do plánu uvádění do bojové připravenosti. Uvedené zařazení se však nepovažuje za nařízení služební pohotovosti podle § 30 zákona o vojácích z povolání. Ta totiž může být z důvodu plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti vyhlášena jen v naléhavých případech, čemuž předchází určení místa pobytu vojáka, způsobu jeho vyrozumění a dopravy do místa výkonu práce. Jen v těchto výjimečných případech a za uvedených podmínek lze vojákově před vyhlášením stavu obrození státu či stavu válečného nařídit služební pohotovost v souvislosti s plněním úkolů bojové a mobilizační pohotovosti s nárokem na přiznání odměny podle § 19 zákona o platu. Taková úprava je ostatně logická, neboť nařizování trvalé či velmi časté služební pohotovosti jednotlivým vojákům z důvodu jejich plošného zařazení do bojové a mobilizační pohotovosti by při absenci vojenské hrozby nedávalo žádný smysl. Rozkazem ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku tak žalobci v roce 2011 a 2012 nebyla nařízena služební pohotovost.“

33. Pokud jde o vnitřní rozkazy velitele Velitelství Vojenská policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012, Nejvyšší správní soud uvedl, že těmito rozkazy „byl sice žalobce zařazen do bojové a mobilizační pohotovosti, nicméně toto opatření evidentně navazovalo na již zmíněné ustanovení bodu 2 rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku, podle něhož se k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti vyčleňují všichni vojáci. O tom svědčí vymezení účelu vnitřních rozkazů č. 1/2011 a č. 1/2012, jenž spočívá ve stanovení údajů trvalého charakteru nutných pro chod Velitelství Vojenské policie, které vyplývají z norem vyšší právní síly, odborných předpisů a potřeb praxe. Navíc podle čl. 2 bodu V vnitřního rozkazu č. 1/2011 a bodu V vnitřního rozkazu č. 1/2012 bylo do bojové a mobilizační pohotovosti výslovně zařazeno celkem 225 respektive 221 příslušníků Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav, a proto by bylo absurdní považovat toto opatření za vyhlášení nepřetržité služební pohotovosti značného množství vojáků po celé období roků 2011 a 2012, v nichž nebyl vyhlášen mimořádný stav vojenské povahy. Navíc ve zmíněných ustanoveních vnitřních rozkazů č. 1/2011 a č. 1/2012 se výslovně neuvádí, že se příslušníkům uvedeného vojenského útvaru v souvislosti s jejich zařazením do bojové a mobilizační pohotovosti nařizuje služební pohotovost podle § 30 zákona o vojácích z povolání.“

34. Nejvyšší správní soud poukázal na to, že „V čl. 2 bodu V vnitřního rozkazu č. 1/2011 a bodu V vnitřního rozkazu č. 1/2012 byla příslušníkům Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav stanovena povinnost dostavit se na signál na určené místo v časové normě do 360 minut. Nicméně jim nebylo určeno místo, kde by se měli v době služební pohotovosti zdržovat, jakož ani způsob jejich vyrozumění a dopravy do místa výkonu práce. Právě takové náležitosti však mělo vyhlášení služební pohotovosti k plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti obsahovat podle již zmíněného bodu 5 rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku. [...]“

Je tedy zřejmé, že vnitřní rozkazy velitele Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012 obsahovaly jen obecná a organizační pravidla dlouhodobé povahy platná po celý kalendářní rok 2011 a 2012. Těmito rozkazy nedošlo k vyhlášení plošné a stále služební pohotovosti ve smyslu § 30 zákona o vojácích z povolání, nýbrž jen ke stanovení okruhu příslušníků, kterým může být v průběhu těchto let služební pohotovost nařízena, včetně časových norem, ve kterých se mají dostavit na pracoviště k plnění příslušných služebních úkolů.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Stanovení povinnosti vojáků zařazených do bojové a mobilizační pohotovosti být připraven dostavit se na stanovený signál na určené místo do 360 minut je tedy nutné s ohledem na celkový obsah vnitřních rozkazů č. 1/2011 a č. 1/2012 ve spojení s dikcí a účelem rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku chápat tak, že tato časová norma se uplatní až při výslovném nařízení služební pohotovosti konkrétním příslušníkům Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav v souvislosti s plněním úkolů bojové a mobilizační pohotovosti.“

35. Své úvahy pak Nejvyšší správní soud uzavřel jednoznačně s tím, že „Je tedy možné konstatovat, že na základě vnitřních rozkazů velitele Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012 ve spojení s rozkazem ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku nebyla žalobci nařízena služební pohotovost podle § 30 zákona o vojácích z povolání v souvislosti s jeho zařazením do bojové a mobilizační pohotovosti ani mu těmito rozkazy nebyla v mimopracovní době uložena omezení srovnatelná se služební pohotovostí. Proto žalobci v tomto případě nemohla náležet odměna podle § 19 odst. 2 zákona o platu.“
36. Městský soud v Praze následně dospěl k závěru, že tyto právní názory Nejvyššího správního soudu je třeba bez dalšího použít i při rozhodování nyní projednávané věci, neboť v ní se jedná o případ skutkově obdobný a právně zcela shodný.
37. Je tedy nesporné, že ani žalobci nebyla na základě vnitřních rozkazů velitele Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012 ve spojení s rozkazem ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku nařízena služební pohotovost podle § 30 zákona o vojácích z povolání v souvislosti s jeho zařazením do bojové a mobilizační pohotovosti, ani mu těmito rozkazy nebyla v mimopracovní době uložena omezení srovnatelná se služební pohotovostí.
38. Městský soud konstatoval, že tím byla vypořádána hlavní žalobní námitka, kterou žalobce koncipoval v části III. bodu 5. žaloby, kde uvedl, že „Velitel útvaru jakožto služební orgán ve smyslu ust. § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání, mi rozkazem č. 1/2011 a rozkazem č. 1/2012 nařídil bojovou a mobilizační pohotovost, z níž mi vyplývala povinnost být v mimopracovní době připraven dostavit se do 360 minut (6 hodin) k plnění služebních úkolů. Již z tohoto pohledu tak byly naplněny závěry Nejvyššího správního soudu uvedené ve zmíněném rozsudku.“
39. Tuto námitku tedy městský soud neakceptoval s tím, že vnitřní rozkazy velitele Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012 takový následek pro žalobce neměly.
40. Dále se soud zabýval tím, zda povinnost být v mimopracovní době připraven dostavit se do 360 minut (6 hodin) k plnění služebních úkolů byla či nebyla žalobci fakticky uložena tím, jakým způsobem mu byla bojová a mobilizační pohotovost v roce 2011 a 2012 nařízena. Ani v této věci soud žalobci nepřisvědčil.
41. Žalobce na faktické uložení této povinnosti usuzoval z toho, že funkcionáři velitelství dbali na to, aby příslušníci vojenské policie poskytovali údaje o svém bydlišti a telefonní číslo pro případ kontaktování v mimopracovní době, resp. aby tyto údaje aktualizovali. Ze strany nadřízených byla prováděna pravidelná plošná prověrka spojení, nejčastěji před svátky.
42. Městský soud v této věci shodně se žalovaným konstatuje, že vedení přehledu adres bydliště a telefonního spojení na jednotlivé příslušníky vojenské policie pro případ vyrozumění v mimopracovní době neznamenal nařízení služební pohotovosti. Totéž se

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

týká prověřování adres a telefonních čísel k zabezpečení dosažitelnosti, když ani z něj povinnosti či omezení pro vojáky nevznikaly.

43. Dále žalobce poukazoval na to, že v letech 2011 a 2012 v době, kdy mu byla nařízena bojová pohotovost, byl v mimopracovní době několikrát povolán do zaměstnání, převážně v případech souvisejících s odhalováním, objasňováním a dokumentací protiprávních jednání, či souvisejících s mimořádnými událostmi.
44. K tomu soud nezbylo než odkázat na to, co sám žalobce v této souvislosti uvedl, totiž že se tak stalo v době, kdy byl zařazován do pohotovosti s časovou normou do 120 minut. Tyto případy tedy nedokazují nic o tom, že by z nařízené bojové a mobilizační pohotovosti vyplývala žalobci povinnost být v mimopracovní době připraven dostavit se do 360 minut k plnění služebních úkolů.
45. Soud rovněž neakceptoval žalobní námitky směřující vůči tomu, jak bylo provedeno dokazování, resp. jak se správní orgány vypořádaly s návrhy žalobce na doplnění dokazování.
46. Z odůvodnění rozhodnutí vydaného v I. stupni napadeného rozhodnutí je zřejmé, že správní orgán opatřil jako podklady pro rozhodnutí svědecké výpovědi bývalých funkcionářů Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav – M. D., P. Ch., J. K., J. L. a R. G. - z nichž vyvodil závěr, že by ze zařazení do BoMoPo vyplývala v době míru jakákoliv povinnost dostavit se do uvedené normy na pracoviště nebo kamkoliv jinam.
47. Služební orgán I. stupně dále ve svém rozhodnutí uvedl, že žalobce dne 10. 12. 2014 požadoval doplnění správního spisu o kopie výsledků dalších osob, které byly vyslechnuty v rámci jejich žádostí o proplacení hotovostí, jmenovitě Z. M., P. K., B. P., J. H., P. K. a J. H.
48. S těmito důkazními prostředky se služební orgán I. stupně vypořádal tak, že je považoval za ryze účelové a vyvrácené, neboť pocházejí od osob, které jsou rovněž žadateli o proplacení odměny za služební pohotovost.
49. K odvolací námitce žalobce se touto věcí zabýval i žalovaný, který uvedl, že je v pravomoci služebnímu orgánu vyhodnotit potřebu provedení výsledků určitých osob a využití jejich výpovědí k objektivnímu posouzení věci. Služební orgán I. stupně toto provedl a rozsah provedených výsledků – zejména výsledků vedoucích zaměstnanců Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav - považoval za dostatečný. Též odvolací orgán poukázal na skutečnost, že řada osob, jejichž výpovědi žalobce zdůrazňoval, sama obdobně žádala o proplacení odměny za služební pohotovost.
50. Městský soud pro posuzování této otázky přihlédl k pokynu, který byl koncipován v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2017, č. j. 4 As 84/2016 – 96, jímž bylo rozhodnuto o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ve věci skutkově i právně obdobné, resp. shodné.
51. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku krajskému soudu uložil, aby zvážil, „*jestli v souvislosti se zařazením do bojové a mobilizační pohotovosti byla žalobci fakticky uložena omezení, která by svou intenzitou byla srovnatelná s nařízením služební pohotovosti, a jestli uvedený institut nebyl v rozporu s rozkazem ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku zneužit k vyhlášení faktické neustálé služební pohotovosti příslušníků Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav i v mírové době, a to případně i za účelem plnění úkolů, jež nemají s bojovou a mobilizační pohotovostí žádnou souvislost. Podle tvrzení uvedených v žalobě k této situaci*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

došlo, neboť nadřízení poučili žalobce o tom, že příslušníci uvedeného vojenského útvaru mají při plnění úkolů bojové a mobilizační pohotovosti po celý rok 2011 a 2012 nařízenou služební pohotovost s časovou normou do 360 minut a s povinností být po pracovní době dostupní na telefonu. V této souvislosti žalobce poukázal v žalobě na údajný nesprávný způsob provedení a hodnocení jednotlivých svědeckých výpovědí a na odmítnutí důkazních prostředků, které navrhl v řízení před správními orgány. Všechny tyto skutečnosti bude muset krajský soud v novém řízení posoudit a zvážit, zda žalobci nelze odměnu za případnou faktickou, byť nezákonně nařízenou, služební pohotovost přiznat z titulu povinnosti poskytnout ochranu legitimního očekávání, který v něm případně vyvolal služební orgán svou ustálenou, jednotnou a dlouhodobou činností při aplikaci institutu bojové a mobilizační pohotovosti (srov. kupř. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006 - 132).“

52. Městský soud v Praze měl za to, že tento pokyn je třeba respektovat i ve věci nyní projednáváné. Podkladem pro další úvahy soudu pak byly skutečnosti, které uvedli ve svých výpovědích další příslušníci vojenské policie, jmenovitě pánové Z. M., P. K., B. P., J. H., P. K. a J. H. Protokoly o jejich výpovědích jsou založeny ve správním spise a služební orgán I. stupně se jimi při svém rozhodování zabýval, ovšem vyhodnotil je jako ryze účelové a vyvrácené, s tím, že pocházely od osob, které jsou rovněž žadateli o proplacení odměny za služební pohotovost.
53. Městský soud především konstatoval, že jmenovaní příslušníci vojenské policie se ve svých výpovědích vesměs uvedli, že o organizaci bojové a mobilizační pohotovosti byli ze strany svých nadřízených poučeni počátkem roku 2011, resp. 2012. Shodli se na tom, že zařazení do BoMoPo s časovou normou Č+360 minut jim bylo interpretováno jako povinnost být dosažitelný zpravidla prostřednictvím mobilního telefonu a na telefonickou výzvu se ve stanovené časové normě dostavit do zaměstnání.
54. Shodně rovněž uvedli, že ze strany nadřízených byly prováděny kontroly dosažitelnosti a že byl aktualizován seznam jejich telefonních čísel a adres. Součástí určení do BoMoPo s časovou normou Č+360 však nebylo stanovení konkrétního místa, na kterém by se museli zdržovat.
55. Rovněž se shodli na tom, že jim nebyl výslovně uložen zákaz požívat v době tohoto určení alkoholické nápoje; bylo jim však připomínáno, že voják se musí chovat tak, aby byl schopen na výzvu se dostavit do zaměstnání.
56. K otázce proplacení určení do BoMoPo s časovou normou Č+360 vesměs uvedli, že o proplacení nežádali, neboť u jejich útvaru panoval obecný názor, že tyto pohotovosti se neproplácejí.
57. Městský soud dospěl k závěru, že na základě těchto zjištění nelze konstatovat, že by v projednáváné věci šlo o případ legitimního očekávání, které by u žalobce služební orgán vyvolal svou ustálenou, jednotnou a dlouhodobou činností při aplikaci institutu bojové a mobilizační pohotovosti, a tedy že by žalobci byla služební pohotovost nařízena fakticky, byť nezákonně, a že by mu bylo lze za ni přiznat odměnu.
58. Soud především vzal v úvahu, že se jedná o praxi vztahující se k letům 2011 a 2012, když ani žalobce, ani žalovaný neuvedli nic o tom, že by shodná praxe byla provozována již dříve. Podmínka dlouhodobosti tedy není podle názoru městského soudu naplněna.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

59. Z podkladů založených ve správním spise lze dovodit podle názoru soudu jen tolik, že určení do BoMoPo s časovou normou Č+360 bylo vojenskými policisty včetně žalobce chápáno jako povinnost být dostupný, zpravidla prostřednictvím mobilního telefonu, a na telefonickou výzvu nadřízeného se dostavit do zaměstnání v určené časové normě. Lze souhlasit s tím, že toto pochopení vyplývalo z toho, jak byli vojenští policisté o obsahu této pohotovosti a o povinnostech z ní vyplývajících instruováni svými nadřízenými. Přitom je ovšem třeba poukázat na to, že přihlédnout k tomu, že bývalí funkcionáři Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav vypovídali o této skutečnosti rozdílně, kdy pánové M. D., P. Ch. a J. L. vyjádřili názor, že tato pohotovost se aktivovala až v případě vyšší bojové pohotovosti, nikoliv v mírové době, zatímco bývalý náčelník štábu J. K. měl za to, že zařazení příslušníků útvaru do BoMoPo s časem dostavení se do zaměstnání 360 minut znamenalo, že služební orgán mohl kohokoliv a kdykoliv telefonicky kontaktovat s tím, že je povinen dostavit se do zaměstnání v časovém limitu 360 minut.
60. Za stavu, kdy však taková povinnost nevyplývala pro vojenské policisty ani z rozkazu ministryně obrany č. 7/2009, ani z vnitřních rozkazů velitele Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012, nelze dospět k závěru, že by byla žalobci, resp. dalším vojenským policistům, relevantně uložena.
61. Na základě výpovědí jednotlivých svědků lze konstatovat jen tolik, že se jednalo o obecně zavedenou praxi, kterou všichni zúčastnění vesměs akceptovali a chovali se v souladu s ní, aniž by však byla výslovně nějakým konkrétním aktem řízení uložena. Za podstatné zde městský soud považuje především to, že vojenští policisté měli možnost, ba povinnost seznámit se s rozkazy č. 1/2011 a č. 1/2012, a bylo tedy v jejich moci posoudit, zda to, co se od nich očekává, je s těmito rozkazy v souladu, či nikoliv. Pokud to neučinili, soud konstatuje, že svá práva náležitě nestřežili.
62. Totéž lze uvést i ve věci možného proplácení určení do BoMoPo s normou Č+360 minut. Svědkové – vojenští policisté vesměs uvedli, že panoval všeobecný názor, že zařazení do BoMoPo se neproplácí. Žádný z nich však neuvedl nic o tom, že by mu byl znám nějaký předpis či akt řízení, z něhož by taková skutečnost vyplývala. Žádný ze svědků totiž nevypověděl nic o tom, že by se o tuto věc blíže zajímal a že by zjišťoval, jaký předpis či akt řízení takto stanoví. Rovněž není zřejmé, že by se někdo z nich jakkoliv pokusil o proplácení požádat.
63. Městský soud v Praze tedy uzavřel své úvahy s tím, že ani na základě výpovědí svědků nelze dospět k závěru, že by jakýmkoliv vnitřním předpisem či aktem řízení bylo vojenským policistům výslovně stanoveno, že určení do BoMoPo s časovou normou Č+360 pro ně znamená nařízení služební pohotovosti s časovou normou do 360 minut, s povinností být po pracovní době dostupní na telefonu.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

64. Za tohoto stavu věci proto městský soud dospěl k závěru, že žalobci nebyla určením do BoMoPo s časovou normou Č+360 uložena služební pohotovost podle ust. § 30 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, za kterou by mu

náležela odměna. žaloba tedy nebyla podána důvodně, a soud ji proto podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.

65. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce úspěch ve věci neměl a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. srpna 2018

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.